

คำนำ

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดให้จัดตั้งโครงการศูนย์บริการข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด ณ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร และประชาชนให้สามารถขอรับบริการข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลฯ โดยได้กำหนดแผนการปฏิบัติงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด การดำเนินงานส่งเสริมการตลาดนำการผลิตในพื้นที่ การสนับสนุนให้มีข้อมูลด้านการเกษตรและสินค้าเกษตรของจังหวัด ซึ่งให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นผู้ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รายสินค้าของจังหวัด จำนวน ๑ ระบบ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงได้จัดทำระบบฐานข้อมูล เพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์รายสินค้าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ระบบ โดยกำหนดสินค้าด้านพืช ได้แก่ “กาแฟจังหวัดแม่ฮ่องสอน” ซึ่งถือเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ และกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพต่อเนื่องจากการปลูกกาแฟ ทางผู้จัดทำขอขอบคุณบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการให้ความรู้ แนวทางการศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนข้อมูล และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าระบบฐานข้อมูลดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการ เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจ เพื่อนำไปศึกษาและปรับใช้ต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

๑. ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๒. ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนากษेत्र	๕
๒.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนากษेत्र ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๕
- ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา	๖
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๖
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน	๖
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม	๖
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	๖
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	๗
๓. ส่วนที่ ๓ ยุทธศาสตร์กาแพอาราภิกา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๘
๓.๑ เป้าหมาย	๘
๓.๒ กลยุทธ์	๘
- กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม	๘
- กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	๘
- กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาด้านการตลาด	๘
- กลยุทธ์ที่ ๔ ด้านการวิจัยและพัฒนา	๑๐
- กลยุทธ์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการ	๑๑
๔. ส่วนที่ ๔ ข้อมูลทั่วไปจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๒
๔.๑ ลักษณะทางกายภาพ	๑๒
๔.๒ ลักษณะทางภูมิอากาศ	๑๓
๔.๓ การปกครอง	๑๕
๔.๔ ประชากร	๑๖
๕. ส่วนที่ ๕ ข้อมูลกาแพจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๗
๕.๑ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์	๑๘
๕.๒ ข้อมูลการผลิตกาแพจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓๔
๕.๒.๑ ลักษณะการผลิตกาแพจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓๕
- สภาพการผลิตกาแพโดยทั่วไปของเกษตรกรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓๕
- การจัดการการผลิตกาแพ โดยภูมิปัญญาของเกษตรกรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓๖
- การจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวกาแพ	๓๖
- การดูแลรักษาต้นกาแพภายหลังการเก็บเกี่ยว	๓๗
- โรคที่มักพบระบาดในกาแพ	๓๘

สารบัญ (ต่อ)

- แม่ลงศัตรูกาแพ	๔๓
- วัชพืชของกาแพ	๔๕
- ขั้นตอนการแปรรูปกาแพ	๔๖
- ขั้นตอนการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กาแพ	๔๗
๕.๓ ต้นทุนและผลตอบแทน	๔๗
๕.๔ การตลาด	๔๗
๕.๕ รายชื่อพ่อค้าท้องถิ่นผู้รับซื้อผลผลิตกาแพในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๔๘
๕.๖ ข้อดีของการปลูกกาแพในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๔๙
๕.๗ ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกกาแพของจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๔๙
๖. ข้อมูลอ้างอิง	๕๐